

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—.

Ali bodo vojno preprečili?

Abesinski spor je najvažnejše in najtežavnejše vprašanje, ki se je zadnja leta morala z njim pečati Zveza narodov v Ženevi. Ako bi se to vprašanje dalo popolnoma izločiti iz kroga drugih mednarodnih vprašanj, bi njegova rešitev ne delala toliko preglavic največjih mednarodni mirovni ustanovi. Toda takšna izločitev je nemogoča. V Abesiniji sami se križajo interesi Italije in Anglije. Tudi Turčija in druge države bi ne ostale ravnodušne in indiferentne (brezbrižne) napram prevelikim koncesijam (odstopkom) Italiji. Vrhtega pa bi mogla rešitev tega vprašanja s silo orožja kot slab zgled vplivati na druge ter jim dati pobudo, da bi svoje spore s sosedi, ki so samo krinka za sebične osvajaalne zahteve, hoteli rešiti na sličen način. Saj je na veliki narodno-socialistični strankini skupščini v Nürnbergu padlo jasno namišljanje o tem, da bi se mogel spor med Nemčijo in Litvo (med 65 milijonskim nemškim in dvamilijonskim litovskim narodom) rešiti na sličen način ko abesinsko-italijanski spor. V tem primeru pa bi bil splošen vojni požar v Evropi skoro neizogiben.

Iz tega se vidi, kako trd oreh je abesinsko vprašanje za Zvezo narodov. Ako bi odločilne velesile v Zvezi narodov se zedinile v sklepu, da bodo določile in izvršile sankcije (kazni) zoper tistega, ki bi hotel abesinsko-italijanski spor rešiti z orožjem, bi se abesinski vozel dal razvozlati brez meča. Take sankcije pa so sredstvo, ki ga Zveza narodov doslej ni uporabljala, vsaj proti velesilam ne. Ko je Japonska protipravno zasedla Mandžurijo, niso bili proti njej storjeni ali izvršeni nobeni kazenski ukrepi. In ko je narodno-socialistična Nemčija vpeljala splošno vojaško obvezo, se oborožila ter s tem pogazila jasne določbe versajske mirovne pogodbe, niso bili proti njej podzeti nobeni kaznilni koraki. To sta bili dve zamujeni priliki, ob katerih bi Zveza narodov mogla pokazati svojo avtoriteto (oblast). Ko tega ni storila, je gotovo ravnala iz tehničnih razlogov, toda njen ugled je občutno trpel. V abesinskem problemu (vprašanju) se Anglija postavlja ob stran Zvezi, ki naj odredi kazenske določbe zoper taistega, ki bi hotel to vprašanje rešiti z orožjem. Francija stoji kajpada tudi ob strani Zveze, v vprašanju kazenskih določb pa okleva, ker ji pogodba z Italijo, skle-

njena v januarju letošnjega leta, veže roke.

Bo torej abesinski vozel presekati — meč? Priprave za to se vršijo v popolnem obsegu na abesinski in italijanski strani. Italijani imajo v svojih abesinskih kolonijah (Eritreji in Somaliji) pripravljenih 300.000 vojakov, Abesinci jih imajo po italijanskih vesteh 400 tisoč pripravljenih. Ker računa Italija z možnostjo izbruha vojne tudi v svoji severno-afriški koloniji, Libiji, pošlje tjakaj 70.000 mož. Spričo teh priprav je Anglija v obrambo miru in v zaščito svojih interesov izvršila obsežne ukrepe zlasti v Sredozemskem morju. Utrdila je glavna oporišča v tem morju.

Otok Malta je močno zavarovan zoper napade na morju in iz zraka. Iz Singapura, največjega oporišča angleškega brodovja na najjužno-vzhodnejši točki Azije (na polotoku Malaka), so največje angleške bojne ladje z največjo brzino odplule proti zapadu. Pri Gibraltarju (najjužnejši točki evropske Španije, ki brani vhod v Sredozemsko morje ter je v angleški posesti) se dnevno zbira večje število angleških bojnih ladij. Ker gre Angliji predvsem za obrambo Egipta in Palestine, ima pred Aleksandrijo, Port Saidom, Suezom, Haifo in na drugih točkah zbrano veliko število večjih in manjših bojnih ladij, ki se pomnožujejo z novimi, ki prihajajo. Anglija je torej pripravljena. In vprav ta pripravljenost opravičuje upanje, da se bo abesinski spor končno vendarle rešil brez vojne.

V NAŠI DRŽAVI

Naš dolgoletni vodilni politik umrl.
Belgradu je umrl po dolgoletnem bolehanju na tuberkulozi dne 18. t. m. popoldne g. dr. Voja Marinković. Rajni je bil bivši ministrski predsednik, dolgoletni poslanec in zunanji minister in eden od voditeljev demokratske stranke. Rojen je bil v Beloradu leta 1876 iz ministrske družine. Šolal se je za bodoči politični poklic v Parizu, kjer je prejel naslov doktorja. Prvič je bil izvoljen za poslanca leta 1906 in od takrat je ostal v vseh skupščinah do letošnjih petomajskih volitev. Slava njegovega spomina!

Zodestno znižanje uradniških plač.
Vlada je znižala državnim in samoupravnim uradnikom z veljavo od 1. oktobra plače za povprečno 7%. Znižanje utemeljuje vlada z naslednjim razglasom: »Znano je, da so cene živežu in drugim življenjskim potrebščinam v zadnjih letih tako padle, da morda obče ni upravičen obstoj posebnih draginskih doklad. Vpoštevač to okoliščino na eni strani, na drugi strani pa dejstvo, da so se državni proračuni zadnja leta stalno zaključevali z znatnimi primanjkljaji in da je neobhodno potrebno izvajati iz tega dejstva nujne ukrepe, se je kr. vlada odločila znižati draginske doklade. Prisiljena je k temu ukrepu, ker je predhodno že izvršila zmanjšanje materialnih izdatkov, a zaradi gospodarske krize ni mogoče ta trenutek niti misliti na povečanje

davčnih bremen. Kr. vlada se nadeja, da bodo uradniki in vpokojenci sami razumeli ta ukrep kot korak za ozdravljenje državnih financ, ker smejo samo v urejenem finančnem stanju države pričakovati, da se jim bodo njihovi prejemki izplačevali ob pravem času in pri polni vrednosti denarja. Po sedanjem stanju osebnih izdatkov bo znašalo znižanje draginskih doklad okrog 400 milijonov Din, kar pomeni povprečno približno 7odstotno znižanje prejemkov uradnika ali vpokojenca. Znižanje se bo izvršilo pričeni pri ministrih, banih in najvišjih državnih uradnikih pa do najnižjih. Od tega se izvzamejo samo aktivni podoficirji v vojski in starovpokojenci, ki so bili vpokojeni po zakonih pred letom 1923.

Zakon proti korupciji pripravljajo v notrajnem ministrstvu. Zakon bo zelo strog in bo po njem tudi vsak minister odgovarjal za korupcijo. Ko bo zakon gotov v notrajnem ministrstvu, bode predložen v odobritev pravosodnemu ministru ter ministrskemu svetu.

Nemčija bo kupila pri nas 100.000 glav prašičev in se bodo pričela tozadevno v najkrajšem času pogajanja.

Izvoz krme je vlada začasno prepovedala in pojasnjuje prepoved z naslednjo utemeljitvijo: Kakor znano, radi velike suše, ki vlada v naši državi, primanjkuje povsod sena in krme za živino. Da bi se preprečilo dviganje cen za te predmete, ki so našemu kmetu neobhodno potrebni in jih bo letos moral kupovati, je ministrski svet izdal naredbu z zakonsko močjo, da se začasno prepove vsak izvoz sena, detelje in druge krme iz naše države.